

УТРИМАННЯ ТА РОЗВЕДЕННЯ СКАЛЯРІЇ У ШКІЛЬНОМУ КУТОЧКУ ЖИВОЇ ПРИРОДИ

Вискушенко Дмитро Андрійович

кандидат біологічних наук,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Андрійчук Тамара В'ячеславівна

кандидат біологічних наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Павлущенко Тарас Миколайович

студент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Вознюк Любов Василівна

вчитель початкових класів
Ліцей №23 міста Житомира ім. М. Очерета

Куточок живої природи є складовою частиною кабінету біології загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів та створюється для проведення навчальних, практичних занять, передбачених навчальними програмами з предметів природничого циклу, з метою здобуття поглиблених знань про живі організми, формування практичних умінь та навичок, вивчення, спостереження та догляду за рослинами і тваринами, організації позакласної дослідницької та природоохоронної роботи учнів [1]. При ознайомленні з живими об'єктами природи у дітей краще розвивається спостережливість, вони можуть підходити та розглядати живі об'єкти протягом цілого дня, що розширює їх знання про природу. Добре обладнаний куточок живої природи завжди привертає увагу учнів, котрі з великим бажанням проводять в ньому догляд та спостереження за рослинами та тваринами.

Наявність акваріума в шкільному куточку живої природи має низку позитивних аспектів на яких варто, на наш погляд, зупинитись окремо.

Навчальні можливості: Акваріум створює унікальну можливість для навчання та вивчення живої природи. Учні можуть спостерігати за ростом, поведінкою та взаємодією між рибками, вивчати їх анатомію та фізіологію, а також досліджувати екосистему акваріума.

Розвиток відповідальності та догляду: Утримання акваріума вимагає регулярного догляду та відповідального ставлення. Учні можуть навчитися планувати та виконувати обов'язки з догляду за рибками, такі як годування, очищення води та забезпечення відповідних умов утримання.

Стимулювання інтересу до науки: Акваріум може викликати цікавість учнів до вивчення природничих наук, таких як біологія, екологія та зоологія. Спостереження за живою природою може стимулювати інтерес та захоплення учнів, що може сприяти їхньому академічному розвитку.

Підвищення естетичного сприйняття: Акваріум може стати приємним естетичним доповненням до класу, що створює затишну та розслаблюючу атмосферу. Він може викликати позитивні емоції та відчуття гармонії учнів.

Підвищення естетичного сприйняття – це один із ключових плюсів наявності акваріума в шкільному класі. Акваріум створює неповторний атмосферний ефект, додаючи в клас привабливості та затишку. Перш за все, естетика акваріума полягає в його красивому оформленні. Різнобарвні рибки, рослини та декорації створюють чудовий візуальний ефект, що сприяє створенню приємного та релаксуючого середовища для учнів.

Крім того, спостереження за рухом рибок та їхнім життям може бути дуже цікавим та захоплюючим для учнів. Це дозволяє їм відпочити та розслабитися під час перерв або під час занять, що може позитивно позначитися на їхньому емоційному стані та здатності до концентрації.

Додатково, акваріум може стати об'єктом обговорення та творчої діяльності. Учні можуть малювати або фотографувати рибок та акваріум, що сприятиме їхньому художньому розвитку та креативності.

Таким чином, підвищення естетичного сприйняття є важливою складовою переваг наявності акваріума в шкільному класі. Він не лише прикрашає простір, а й створює сприятливе середовище для навчання та розвитку учнів.

Утримання скалярій у шкільному куточку відкриває широкі освітні можливості для учнів. Вони мають змогу досліджувати різноманітні аспекти життя рибок, вивчати їхню біологію, поведінку та екологічні взаємозв'язки. Це сприяє формуванню наукового підходу до вивчення природи та розвитку дослідницьких навичок. Учні можуть планувати та проводити спостереження за рибками, вимірювати їхні параметри (наприклад, розмір, швидкість росту) та аналізувати результати. Крім того, вони можуть досліджувати вплив умов утримання на здоров'я та поведінку рибок, що розвиває їхнє розуміння екологічних процесів.

Крім того, через спостереження за скаляріями учні можуть вивчити принципи збереження природи та стійкого розвитку. Вони можуть обговорювати проблеми забруднення водойм, втрати біорізноманіття та інші екологічні питання, які впливають на життя рибок та їхнє середовище існування. Таким чином, утримання скалярій у шкільному куточку відкриває безліч можливостей для навчання, виховання та розвитку учнів, сприяючи їхньому всебічному зростанню.

Утримання скалярій в шкільному акваріумі може ефективно підвищити мотивацію учнів до навчання через ряд факторів. Перш за все, спостереження за живими організмами, такими як рибки, надає учням можливість навчатися в природному середовищі, що є значно привабливішим, ніж традиційні уроки. Вони можуть спостерігати за рибками, спостерігаючи їхню поведінку, рухи,

взаємодію між собою та із середовищем, що сприяє поглибленню їхнього розуміння природи та біології.

Список літератури:

1. Про затвердження Положення про куточок живої природи загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів : наказ Міністерства освіти і науки від 09.08.2002 р. № 456. Офіційний вебпортал парламенту України : [веб-сайт]. Київ, 1994-2024. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0715-02#Text> (Дата перегляду: 14.04.2024).